

ו' אלול ה'תשע"ו 9.9.16

מגזין מס' 396

ערב שבת פרשת שופטים

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

הפתח הלבוי

בירור אחר בירור

בשבת אחת בסעודת היום אמר אדמו"ר ה'צמח צדק': עולם הזה הוא עולם השקר - לכן הנה גם בטוב מעורבת פסולת, וצריך בירור בדרך מלמטה למעלה ובדרך מלמעלה למטה. העולם הבא הוא עולם האמת - הנה גם דברי התורה הנוגעים לעניינים הנראים כחיסרון, הרי כמו שלומדים אותם בגן עדן - הם מעלה. החל הרבי לנגן, וסימן בידו הקדושה כי ינגנו איתו. תחילה הצטרפו בניו ואחריהם ענו כל החסידים בקול שיר שהלהיב הלבבות. כשגמר לנגן אמר: בעולם הזה פירושו של מאמר חז"ל "הלומד תורה לפרקים" הוא - שלומד תורה לעיתים; בגן עדן מפרשים את המאמר - שלומד תורה והתורה "מפרקת" אותו לפרקים, דברי התורה "לוקחים" אותו.

(על פי 'היום-יום' י"א אלול)

התבוננות בדרך אפשר בטמון בפתגם ובאמרה החסידיים

תכלית מעשה בראשית - עבודת האדם

בעולם הזה משמשים האור והצל בערבוביה. כה מעורבים הם הטוב והרע זה בזה, עד שבכל טוב ישנם חלקי רע ובכל רע ישנם חלקי טוב. אמנם בתורת החסידות מבואר כי פנימיות הכוונה בבריאת העולם באופן כזה היא בעבור האדם בחיר הנבראים, כדי שיהיה שותף להקב"ה במעשה בראשית. השלב האחרון והמשלים בבריאת העולם - תיקונו והפיכתו לטוב גמור - נמסר לעבודת האדם עלי אדמות, כמאמר חז"ל על הפסוק "אשר ברא אלקים לעשות", לעשות - לתקן.

סדר העבודה

כדוגמת הפרי שאי אפשר לחדור אל תוכו אלא דרך קליפתו, כך, סדר עבודתנו, להוציא 'יקר' ניצוצות

הקדושה הטמונים בתוך קליפות ה'זולל', הוא תמיד מן הקל אל הכבד, מן החיצוניות אל הפנימיות. כדי לבחור באור, עלינו לברר לעצמנו תחילה מהו אור ומהו חושך. לאחר מכן יש ללמוד את דרכי ההבחנה בין אור לחושך, בין עיקר לטפל. ורק אז, קמעה קמעה, מתאפשרת העבודה המוטלת על האדם - מימוש תכלית הבריאה על ידי הפיכת החושך לאור והמר למתוק.

בירור בדרך 'אור חוזר'

וכדוגמת הוצאת הפסולת מן האוכל, כך, בשלב ראשון, עלינו לעסוק בהסרת הרע מן הטוב בכוחות עצמנו. זוהי האתערותא דלתתא (התעוררות מלמטה) - עבודת הבירור מלמטה למעלה. אלא שעבודה זו (לזהות הטפל, המיותר והמזיק, ולאחר מכן היגיעה וההשתדלות

למטה, מכל מקום גם עבודה זו נחשבת לעבודתנו ונוזקפת לזכותנו, שהרי אין בירור שני ללא קדימת הבירור הראשון.

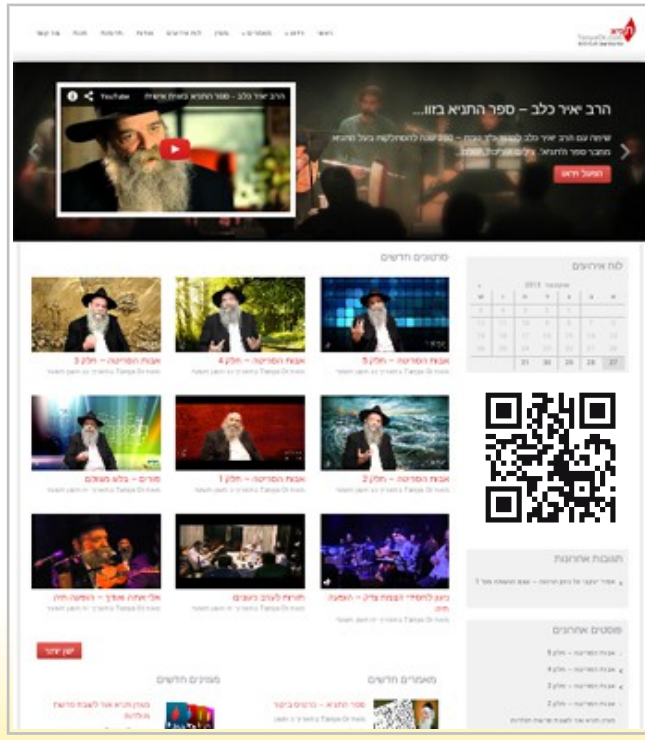
פעולת הבירור השני הפוכה ושונה במהותה מפעולת הבירור הראשון, והיא כדוגמת הוצאת האוכל מן הפסולת. זהו שלב נעלה יותר בעבודת האדם, בו זורח עליו הטוב האלוקי מלמעלה, ומברר בירור אחר בירור את הטוב האנושי אשר הושג על ידו בעבודה שבכוחות עצמו. אזי מוצא האדם את עצמו נפעם לנוכח העריבות והמתיקות של הטוב האלוקי (שבתוככי כל דבר וענין) המתגלה לו מדי פעם בפעם, מציץ מן החרכים ומציף בדרך מתנה את תודעתו, דוחה כבדרך ממילא גם את הסיגים שאין בכחו לבררם, הם סיגי הישות הדקים שנותרו מן הבירור הראשון.

להיפטר מהם בפועל) כרוכה בהתגוששות פנימית בתוך האדם, הניטשת בין השכל האלוקי שמקורו באין סוף ובין השכל האנושי שמקורו בגוף ובנפש הבהמית.

השניות הקיומית הזו שבאדם (ובעולם), שענינה ויכוח פנימי בין הנפש האלוקית והנפש הבהמית הנלחמות זו בזו על כיבוש העיר קטנה, הוא הגוף - היא היא שורש כל ההפכים, הניגודים והסתירות בין עולם המחשבה לעולם המעשה, בין השכל לרגש ואפילו בין הנפש לגוף.

בירור בדרך 'אור ישר'

אמנם, לפי ערך האתערותא דלתתא - יגיעת האדם ומסירת נפשו בעבודה **מלמטה למעלה**, כך זוכה הוא לסיעתא דשמיא (סיוע מן השמיים), היא האתערותא דלעילא (התעוררות מלמעלה) הפועלת בדרך ממילא זיכוך ובירור נוסף בעבודתו. ואף שבירור שני זה (שלמעלה מכוחותינו) הינו בירור הבא בדרך **מלמעלה**

התחדשנו!

בוטאו לבקר

באתר המשודרג

www.tanya.com

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

שיעור חדש בת"א בימי רביעי - פרטים בעמ' 9

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com. הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:45) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

המלך בשדה - חודש אלול

הרחמים'. הארה זו של 'אלול באויר', יש בה נתינת כח אלוקית לכל הנותן לבו לנצל זמן יקר ומיוחד זה לשם התעוררות פנימית בתשובה ומעשים טובים. סימנה של התעוררות פנימית היא עשיית הדברים מתוך שמחה ותחושת התעלות הנולדות מהכרת התודה על עצם האפשרות הניתנת לכל יהודי באשר הוא, לנהל סיג ושיח אישי עם עצמות אור אין סוף המצוי עימו בימים אלה (בשדה -) בתוך חיי היום יום והשגרה.

"אני לדודי ודודי לי"

ומבאר אדמו"ר הזקן בספר 'ליקוטי תורה' אשר הארה עליונה זו בימי ההכנה לשנה החדשה (בחודש אלול כשהמלך בשדה), שמאירה עלינו דוקא בימות החול כאשר אנו

עסוקים וטרודים בעניני החולין שבתוך עולם שכמנהגו נוהג - נתינת כח היא בעבורנו לרומם עצמנו בימי הכנה אלו בכוחות עצמנו (בבחינת "אני לדודי") להתקרב לאבינו שבשמים. ולפי ערך השתדלותנו בזה מלמטה למעלה, כך ממש נזכה לחוש ביום הכיפורים (כשהמלך בהיכלו) את קדושת היום היורדת מלמעלה למטה (בבחינת "ודודי לי") על בני ישראל הדומים ביום הקדוש למלאכים - לבושים לבן, מופרשים בתכלית מעניני עולם הזה ומזוככים בצום ובתפילה.

ידוע משלו של אדמו"ר הזקן בעל התניא, לפיו נמשלת ההתגלות האלוקית בחודש אלול למלך היוצא אל השדה. כאשר ספון המלך בהיכל מלכותו, אין רשאים פשוטי העם להתראות עמו, כי אם המובחרים ואנשי המעלה בלבד. אולם שונה הדבר בתכלית שעה שהוא יוצא מהיכלו אל השדה ומתגלה אל המוני העם.

בשעת רצון זו יכולים גם פשוטי העם לגשת אל המלך ולשוחח עמו. אזי, באווירה בלתי רשמית, מקבל המלך בסבר פנים יפות את כל הבאים לקראתו ומראה לכל אחד פנים שוחקות.

ימי חודש אלול, המאסף לכל חודשי השנה, שונים במהותם ובאווירתם מכל ימות השנה. בחודש

זה בו מתקרב הקב"ה, מלכו של עולם, אל כל אחד ואחד במעמדו ומצבו הוא, מוסרות המחיצות וניתן לשמוע את הכרוזים העליונים המכריזים תדיר "שובו אליי בני שובבים".

ימים אלה המסוגלים לעריכת חשבון נפש ו'מאזן' מסכם על כל ימות השנה העוברת, הם ימי הכנה והתעוררות לקראת השנה החדשה הבאה עלינו לטובה. ומבואר בפנימיות התורה שבימים אלה, אף שהם ימות החול, מאירה בהם הארה עליונה ביותר של "ג' מידות

בעבודת התשובה של חודש אלול מודגשת מעלתן של ישראל שלמעלה מהתורה. מובן אם כן, שבחודש אלול צריכה להיות הדגשה יתירה (נוסף על העבודה עם עצמו, גם) על העבודה עם הזולת וכלל ישראל. גם כשצריך לוותר לפי שעה על השלימות הפרטית שלו לטובת הזולת. ובפרט שסוף כל סוף לא יחסר בשל כך מאומה בשלימות שלו, ואדרבה, על ידי פעולתו עם הזולת נעשים מוחו ולבו זכים אלף פעמים ככה.

(תורת מנחם' ה'תשמ"ט כרך ד')

הסיפור השבועי

סנדלר או פריץ

הלך רבי זושא לעבר הבקתה וראה שם את אשתו של הסנדלר. "מבקש אני לסעוד על שולחנכם בשבת", אמר. "אינני זקוק להרבה אוכל".

הבעת תמיהה עלתה על פני האשה. "גם לנו אין מה לאכול", אמרה בעצב, "אבל המתן לבעלי".

כעבור זמן חזר בעל הבית. הוא נראה אדם גס ומגושם, לבוש מעיל איכרים. "מה?!", פנה אל האורח בטון נרגז, "לא מצאת לך מקום אחר להתארח בו? הלוא אין ברשותי די מזון בעבור משפחתי!".

"אתן לך כמה פרוטות שיש עמי", השיב רבי זושא. "קנה בהן חלות ודג מלוח. אסתפק בכך".

בעל הבית התרצה. "בתנאי אחד", סינן, "שלא תאריך בזמירות השבת, שכן אנחנו עייפים מאוד".

רבי זושא הסכים, אף שבתוך לבו התלבט. אולי אין זה פייבל הסנדלר שאליו התכוון אביו? בכל זאת נשאר בבית הרעוע, בתקווה שבמהלך השבת יתבהרו העניינים.

סעודת השבת נערכה במהירות. האיש וילדיו אכלו את הסעודה הדלה בחטף ושרו את זמירות השבת בחופזה. כשסיימו, הציע בעל הבית לאורח לישון על ספסל ליד התנור. בבוקר התלווה רבי זושא למארחו בדרכו לבית הכנסת של הסנדלרים. גם שם התנהלה התפילה במהירות רבה. בשובם הביתה ישבו שוב לסעודה זריזה, בלי זמירות ובלי דברי תורה. איזו שבת היא זו?! הרהר רבי זושא בכאב.

אחר הצהריים נעלם בעל הבית מעיני רבי זושא. "היכן אביך?", שאל את הבן הקטן. "בעליית הגג", השיב הילד. טיפס רבי זושא בסולם המוביל לעליית הגג, הציץ פנימה ונרתע לאחוריו. חבורת זקנים, הדורי פנים, ישיבה

"ראיתי בחלומי את אבא", אמר הצדיק לאחיו באותו בוקר. "גם אני", השיב אחיו, משתומם.

"הוא היה עטוף בטלית נאה, ועטרה של זהב עליה", הוסיף הראשון לתאר, ואחיו הנהן בראשו: גם הוא חלם בדיוק כך. "ואבא אמר", השלים, "שעלינו לנסוע לעיר יאנובה שבליטא".

האחים הקדושים רבי אלימלך מליז'נסק ורבי זושא מאניפולי, שניהם מגדולי תלמידי המגיד ממזריטש, הבינו כי אם אביהם, רבי ליפא, נתגלה לשניהם בחלום – אות הוא מן השמים. הם יצאו ליאנובה, מתוך כוונה להתפצל שם כפי שהורה להם אביהם: רבי אלימלך יתארח בביתו של הרב ואילו רבי זושא יעשה את השבת בביתו של פייבל הסנדלר.

בהיותם בדרך תהו השניים מדוע לא זכו מעודם לפגוש אחד מל"ו הצדיקים הנסתרים החיים בעולם. והלוא רבי נחום מצ'רנוביל ורבי לייב שרה'ס פוגשים אותם פעמים רבות.

בבואם ליאנובה שמו הצדיקים את פעמיהם לבית המדרש. השמש בירכם לשלום והניח בידו של רבי אלימלך פתק ובו נכתב כי בשבת יסעד על שולחנו של הרב. לרבי זושא לא נתן דבר. "בליל שבת אומר לך לאן תלך", אמר לו.

מחצית מן החלום התממשה – חשבו השניים בלבם. רבי זושא סבר שעליו לאתר בעצמו את הסנדלר. הוא החל לשאול את המתפללים על פייבל הסנדלר, אולם איש לא הכירו. רק לאחר זמן פגש זקן מופלג, וזה הושיט יד גרומה לעבר האופק ואמר: "צא מן העיר, יש שם בקתה ושם מתגורר סנדלר ושמו פייבל".

וכשהבחין הלה בשני האחים הישנים על ספסלים אמר: "אינני מסוגל לראותם ישנים כך. אנא הציעו להם מיטות בחדרי".

בבוקר פרץ הפריץ בזעקות: "גנבו את שעוני!". בהלה אחזה באכסניה. משרתי הפריץ החלו בחיפוש, וגם בעל האכסניה נבוך.

"הוא הגנב!", הצביע הפריץ לעבר רבי זושא. "חלילה וחס!", הזדעק הצדיק, "לא נגעתי בשעונך!". תחנונו לא הועילו. משרתי הפריץ החלו להכותו, ואז נמצא השעון על מיטת הפריץ. הביט רבי זושא בפריץ, ולפתע זיהה אותו: הלוא זה פייבל הסנדלר! כעבור כמה רגעים נעלמו ה'פריץ' ופמלייתו.

"הוכיתי כדי להסיר ממני את הקטרוג על שחלקתי עמך את הסודות ששמעתי בשבת", אמר רבי זושא לאחיו, "אולם הכול היה כדאי כדי להיות שעה אחת במחיצת הצדיקים הנסתרים".

(על-פי 'סיפורי חסידים באר יעקב חיים')

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

סביב שולחן והגתה בתורה. בהם היה גם פייבל, שפניו השתנו עכשיו לבלי הכר.

"אם כבר עלית לכאן, היכנס", אמרו הזקנים לרבי זושא. רבי זושא נכנס לעליית הגג והקשיב לזקנים, שעסקו בסודות התורה. עולם חדש נגלה לפניו, וכל מאווייו היו לשמוע עוד ועוד. "אל תגלה לאיש מה ששמעת פה", הזהירו הזקנים.

כשחזר רבי זושא ונפגש עם אחיו, הבחין רבי אלימלך כי פניו של אחיו קורנות באור מיוחד. בתחילה נצר רבי זושא את לשונו, נאמן לאזהרת הצדיקים, אולם לאחר הפצרותיו של אחיו ציטט באוזניו כמה מן הרעיונות הנשגבים ששמע. התלהבות גדולה אחזה בשני האחים, והם יצאו בריקוד שמח.

בלילה פנו השניים לאכסניה ושכבו לישון על הספסלים שליד התנור. פתאום נשמעה המולה: הפריץ מזמושטט בא לאכסניה. בעל הבית מיהר להציע לו חדר מהודר,

עזרו לנו, להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

"זאת התורה אדם" (במדבר יט', ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב- 'נגלה') ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה- 'נסתר'). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי 'נגלה', ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת שופטים

רצף של מצוות והלכות

בפרשת שופטים, קודם פטירתו, מביא משה בפני העם מצוות והלכות בנושאים שונים, חלקם בקיצור נמרץ או אף בפסוק אחד [קודם פירוט הציוויים נדגיש כי ההלכות המובאות כאן, קצרה היריעה מלהביא בצידן גם את פרשנות חכמי ישראל לדורותיהם ועל כן המובא להלן אינו מהווה פסק הלכה. גם נעדרים כאן, בדרך כלל, העומק והמשמעות הפנימית הטמונים בדברים].

שופטים, שוטרים ואזהרות לדיינים

- יש למנות בכל שבטי ישראל 'שופטים ושוטרים' - דיינים אשר ישפטו את העם בצדק, ושוטרים אשר יאכפו את פסקי הדין.
- אזהרות לדיינים: אין להטות משפט; אין להעדיף אחד המתדיינים, גם לא בעת השמעת הטענות; אין ליטול שוחד, גם כאשר לדעת הדיין אין הדבר פוגע במשפט הצדק, כיון שהשוחד מסלף ומעוות את שיקול הדעת.
- יש לפעול להקמת מערכת דיינות הפועלת כהלכה.

איסורי עבודה זרה

- אין לנטוע אשרה - אילן המשמש לעבודה זרה; אין לנטוע כל אילן או לבנות מצבת אבן בהר הבית.
- אין להקים מזבח אבן שלא במקדש, גם אם מתכוונים מקימיה לשם זבח לקב"ה.
- אין לזבוח לה' קרבן שיש בו מום.
- העובד עבודה זרה, חייב סקילה.

דיני ענישה וחובת ההתדיינות בבית דין

- עונש מוות ינתן רק על פי עדות של שניים.
- במקרה של עונש מוות, יטיל בית הדין את יצוע גזר הדין על ידי העדים והעם.
- כל שאלה הלכתית בדיני איסור או בוויכוח בין איש לאיש, יש להביאה בפני בית הדין. על המתדיינים לשמוע לדיינים ולבצע את פסקיהם. העובר על דבריהם בזדון, דינו מיתה.

דיני מלך בישראל

- מצוה על העם לבחור במלך אשר יעמוד בראשם.
- לא ירבה לו המלך סוסים (לבל ישיב את העם מצרימה), גם לא ירבה לו נשים ולא כסף וזהב.
על המלך לכתוב לעצמו ספר תורה למען יהגה בו תמיד וממנו ילמד ליראה את ה'. ובהיותו ירא שמים תהיה בו מידת הענוה הראויה המאפשרת שוויון בין כל חלקי העם, מה שיבטיח שממלכתו תיכון ימים רבים.

הלווים ועבודת הכהנים, פרנסתם ומתנותיהם

- בני שבט לוי אינם נוחלים ככל השבטים נחלה בארץ ישראל. פרנסתם על התרומות והמעשרות שמפרישים כל בני ישראל בעבורם.
מתנות הכהונה כוללות: חלקים מזבחי הקרבנות במקדש (הזרוע, הלחיים והקיבה); מראשית הגידולים החקלאיים והגז, ומתנות נוספות שאינן מפורטות בפרשתנו.
- עבודת הכהונה מתחלקת למשמרות במהלך השנה בין

הכהנים. כל כהן יכול גם להקריב קרבן אישי. בשלושת הרגלים, כל בני לוי רשאים לקחת חלק ולהשתתף בעבודה.

דינים שונים נוספים

לקראת ההתיישבות בארץ מזהיר משה מפני השפעתם של יושבי הארץ, מנהגיהם ועבודתם לאילייהם. על כן אסורה על ישראל ההליכה בדרכי הגויים:

– אין להעביר באש בן או בת ל'מולך', אין לקסום קסמים, לעונן, לנחש, לכשף, לחבור חבר, לשאול באוב, לעשות מעשה ידעוני או לדרוש אל המתים.

– על היהודי להיות תמים עם ה' אלוקיו – להאמין ולבטוח בו בלבד בכל הליכות חייו.

– חובה לשמוע בקולו של הנביא שבדור, בתנאי שדבריו אינם סותרים את דברי התורה וההלכה. במקרים נדירים יכול נביא אמת (המוחזק בצדקותו ובאמינותו – שנבואתו נתאמתה בהתגשמות העתידות שעליהן ניבא) להורות הוראת שעה שאינה כהלכה. נביא שקר המורה שלא בשם ה', דינו מיתה.

– יש להקים שלוש ערי מקלט בארץ ישראל, לאחר כיבושה וחלוקתה, אליהן ימלט ההורג בשגגה (שם יהיה מוגן מפני גואל הדם). יש להציב שלטים המכוונים את הרוצח אל ערי המקלט כדי להחיש המלטותו לשם. שלוש ערים כאלה כבר הוקצו למטרה זו על ידי משה בעבר הירדן, ועוד שלוש ערים נוספות יוקצו לכך כאשר ירחיב ה' את גבול ישראל. ערי המקלט ייבנו במרחק שווה בין האחת לשניה וכן בין גבולות הארץ.

– עיר המקלט אינה מגינה על הרוצח במזיד.

– הפולש או המרחיב גבולו אל תוך נחלת חברו בארץ ישראל עובר על איסור הסגת גבול, נוסף על איסור גזל.

– אין להטיל עונש או חיוב ממון על פי עד אחד כי אם בשניים.

– המעידים על בעל דין ונמצאו משקרים, יושת עליהם העונש אשר זממו להביא עליו.

כללי היציאה לקרב

– אין לפחד מפני עוצמת האויב, כי אם לבטוח בה' העומד לצד ישראל ומביא לניצחונם.

– קודם היציאה לקרב, ישא הכהן דברי עידוד באוזני לוחמים ויחזק את לבם.

– ארבעה ישוחררו מחובת היציאה לקרב. לגבי שלושה מהם – שמא ימותו במלחמה ולא יוכלו להשלים את אשר החלו בעשייתו: הבונה בית וטרם הספיק לחנכו (לגור בו); הנוטע כרם ועדיין לא חידש ראשית צמיחתו; המארכ אשה ועדיין לא נשאה; ואילו בנוגע לרביעי, הוא ישוחרר בשל פחדו מפני האויב לבל יטיל מורך בלב שאר הלוחמים.

– בראש הלוחמים ימונו מפקדים הראויים להפיח בחייליהם אומץ ורוח קרב.

דיני מלחמה וכיבוש

– קודם הפריצה אל תוך העיר לכובשה, יש לקרוא לתושביה להיכנע בדרכי שלום להיות עבדים לישראל.

– באם יסרבו תושבי העיר יש להטיל עליה מצור, לפרוץ לתוכה ולהרוג את כל הזכרים הבוגרים. בנוגע לנשים, הטף, הצאן המקנה ושאר הנכסים, כל אלה יילקחו שלל.

– שונה הדבר במלחמות ישראל כנגד החיתי, האמורי, הכנעני, הפריזי, החיווי והיבوسی. בעמים אלה יש להכות ולהמית כל נפש חיה מבלי שאיר להם שריד.

– אין לכרות עצי פרי מאכל כשצרים על עיר כלשהי, כי אם עצי סרק בלבד.

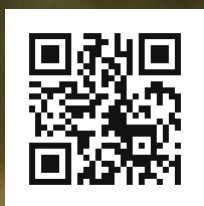
דיני רצח בלתי מפוענח

– גופת הרוג אשר נמצאה במקום שאינו מיושב ואין ידוע מי רצחו, יבדקו הדיינים איזו היא העיר הסמוכה ביותר למקום מציאת הגופה.

– זקני העיר (הסמוכה לגופת ההרוג) ייטלו עגלת בקר – זקני העיר (הסמוכה לגופת ההרוג) ייטלו עגלת בקר שעדיין לא נשאה בעול ויערפו את ראשה על שפת נחל סמוך (שטח אדמה שמעולם לא עובד ולא נזרע). כל אלו מסמלים כי רציחת אדם גודעת את חייו בטרם עת, וממילא גם גוזלת ממנו את מימוש יכולתו 'לעשות פירות'.

– הכהנים וזקני העיר ירחצו ידיהם כאות לניקיון כפיהם ויצהירו: "ידינו לא שפכו את הדם הזה, ועינינו לא ראו" מי רצחו. כמו כן יבקשו מה' כפרה לישראל על מעשה הרצח וכן שיענש הרוצח. בסיום דבריהם יאמרו: "כי תעשה הישר בעיני ה'".

בס"ד

סוד הדוקא לאהוב את עצמך הרב יאיר כלב וגיטרה

ימי רביעי, 21:00

שורשים

שורשים, פיארברג 13 (פינת שינקין) תל אביב | 03-5603243
www.Shorashim.info www.facebook.com/ShorashimTLV

מלך ונשיא, לב ומוח

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

הלב – תמיד בפעולה

מהותם זו של המלך והנשיא מסבירה מדוע נמשל המלך ללב והנשיא למוח. המאפיין את הלב, שהוא פועם תמיד ומזרים דם לאיברי הגוף. לא ייתכן שהלב יעצור את פעולתו ויתרכז בעצמו. לעומת זאת, המוח, אף שהוא מנהיג את כל הגוף, אין הוא חייב לעסוק ללא הרף בהפעלת האיברים, והוא יכול להתנתק מהם ולעסוק בעניינים של מחשבה והתבוננות, שאינם קשורים לאיברי הגוף כלל.

המלך נמשל ללב, שכן זה כל ענינו – שהוא מנהיג את העם. אין המלך יכול להתנתק מן העם ולו לרגע אחד, כשם שהלב אינו יכול לחדול מלהזרים דם לגוף. לעומת זאת, נשיא, אף שגם הוא מלמד את העם ומורה לו את דרכו, יש לו מציאות משל עצמו, שאינה קשורה בהכרח לעם.

שילוב אצל המשיח

חלוקת תפקידים זו קיימת בכללות בין המלך ובין הנשיא, אולם יש שהם משתלבים יחדיו. כך היה אצל משה רבנו, שמצד אחד הנהיג את עם ישראל בהנהגה של מלך, ומצד שני היה נשיא שלימד את כל העם תורה. הוא היה גם הלב של כל ישראל וגם הראש והמוח של כל העם.

וכך יהיה גם במלך המשיח, שיתגלה בקרוב ממש. מצד אחד הוא יהיה מלך – 'מלך המשיח', ובה בשעה יהיה נשיא – 'ודוד עבדי נשיא להם לעולם'. הוא ינהיג את העם בתכלית השלימות של מלך, ועם זה יהיה נשיא ורב, שילמד תורה את כל העם כולו.

"שום תשים עליך מלך" (דברים י"ז, ט"ו)

אחת המצוות המצויינות בפרשתנו היא מצוות מינוי מלך. הקב"ה מצוה את עם ישראל: "שום תשים עליך מלך", ובהמשך מפורטות מצוות ואזהרות הקשורות במלך. מה ענינו של מלך? אומר הרמב"ם, שהמלך "לבו הוא לב כל קהל ישראל". כלומר, המלך נמשל ללב.

מדוע בחר הרמב"ם להמשיל את המלך דוקא ללב ולא למוח? נכון שהלב מזרים את דם החיים לכל איברי הגוף, אבל הלב רק מחיה אותם, ואילו מי שמנהיג את האיברים ושולט בהם הוא המוח. לכאורה היה ראוי להמשיל את המלך למוח, שכן גם המלך מנהיג את העם, כשם שהמוח מנהיג את איברי הגוף.

תפקיד הנשיא

ואכן, יש בעם ישראל תפקיד שנמשל למוח. זה הנשיא. נשיא הדור מכונה במדרש "ראש הדור". הנשיא הוא, בפשטות, נשיא הסנהדרין, והוא מייצג את הסמכות הרוחנית העליונה.

המלך והנשיא חלוקים זה מזה בתפקידם וגם בהלכות הקשורות בהם. למשל, 'נשיא שמחל על כבודו, כבודו מחול; מלך שמחל על כבודו, אין כבודו מחול'. תפקידו של המלך – "לעשות משפט ומלחמות". הוא משליט את משפטי התורה על העם, ובשעת הצורך מוביל אותו למלחמה. הנשיא ענינו – לפסוק את הדין ולהורות את דיני התורה לכל העם. זה תפקידה של הסנהדרין, "עמודי ההוראה ומהם חוק ומשפט יוצא לכל ישראל".

(מעובד מתוך הספר 'שולחן שבת',

על פי 'ליקוטי שיחות' כרך י"ט)

חסידות על הפרשה שופטים

אלול – חודש ה'משפט' והתשובה פרשת שופטים

פרשתנו נקראת לעולם בחדש אלול.

מבואר בספרים ש'שעריך' רומז לגוף, שנקרא 'עיר קטנה' (נדרים לב), ו'בכל שעריך' רומז לשבע שערי הגוף (ב' עיניים, ב' אוזניים, ב' נחירים והפה), ובאמצעות 'שופטים ושוטרים' עושים מהגוף 'עיר אלוקינו' (תהילים מח). והרי זוהי עבודת חודש אלול – 'משפט' וחשבון צדק בנוגע לכל הענינים דמחשבה דיבור ומעשה שהיו ב'עיר קטנה' במשך כל השנה כולה.

(ה'תוועדויות' תשמ"ז כרך ד')

להתבונן ולהפנים

שופטים ושוטרים תיתן לך (טז, יח)
שופטים, דיינים הפוסקים את הדין. ושוטרים, הרודין את העם אחר מצוותם, שמכין וכופתין במקל וברצועה (רש"י)

בראש ובראשונה יש 'לפסוק את הדין' – על האדם להתבונן בהשגה אלוקית השייכת לאחד מחסרונותיו, הן בצד השלילי (גודל החסרון) והן בצד החיובי (העילוי שיהיה לו עם תיקון החסרון). אולם אם אין התבוננות זו משפיעה על יצר הרע, צריכים 'להכותו במקל', כמאמר (ברכות ה') "לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע".

(ספר המאמרים 'תרצ"ט עמ' 247)

גם ביו-טיוב ובפייסבוק:
בלוגים מצולמים שיעורים וניגונים
(באיכות HD)

סדר התנ"ך

עודה ראשונה לנושא

תניא
מודעות
עצמית
ביהדות

שבת שלום!!!

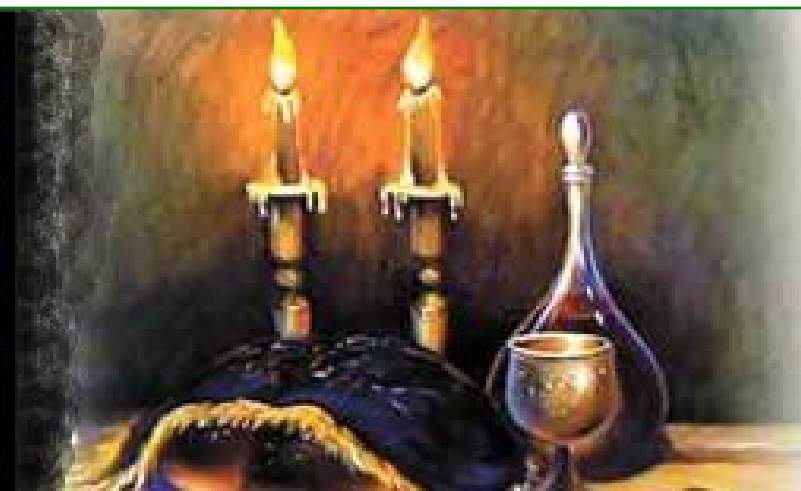
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
ליקוט רעיונות, עיצוב ועימוד: חי דמארי
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון קי"ז)
19:28	18:17	י-ם
19:30	18:32	ת"א
19:30	18:24	חיפה
19:30	18:34	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון